

A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Doktori Iskolájának minőségbiztosítási rendszere

2019. április

1. Felvételi

A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Doktori Iskolájába (továbbiakban: Doktori Iskola) való jelentkezés formai követelménye az adott szakterületen szerzett, legalább jó minősítésű diploma, valamint a tudományág műveléséhez szükséges legalább egy világnyelv középfokú B2 típusú vagy annál magasabb szintű állami (vagy azzal egyenértékű) nyelvvizsgával igazolt ismerete.

A jelentkezők meghallgatása és értékelése, a felvételt nyert hallgatók kiválasztása szigorú, többfordulós felvételi eljárás útján történik, melynek részletes feltételeit a Szenátus által elfogadott Doktori Szabályzat rögzíti.

2. A képzés rendszere, kurzusok, oktatók

A Doktori Iskola a képzés szerkezetét úgy alakította ki, hogy több ponton is lehetőséget adjon a hallgatók előrehaladásának, teljesítményének ellenőrzésére. Egyrészt a szemeszterek végén megszerezhető kreditpontok nyújtanak tájékoztatást az adott félévben elvégzett munkáról, másrészt a második év végén teljesítendő komplex vizsga, illetve a negyedik év végén tartandó műhelyvita jelentenek olyan mérföldkövet, melyekkel mérhető a doktorandusz felkészültsége, és amelyek eldöntik, továbbengedhető-e a hallgató a képzés, illetve a fokozatszerzés következő szakaszára. Az új képzési rendszer felépítését és tanulmányi követelményeit a Doktori Iskola Képzési Terve tartalmazza.

A Doktori Iskola mindkét tagozatán az évek során kimunkált és finomított kreditrendszer nemcsak eredményesen méri a doktoranduszok teljesítményét, de munkájuk minőségét és annak időbeosztását tekintve is fogódzót nyújt számukra. E kreditrendszer ugyanis magába foglalja a kurzusokat, megszabva az általános arányszámokat, az egyéni zenei-művészi, illetve tudományos munka mutatóit, a disszertáció előkészítésében való előrehaladást, a bel- vagy külföldön idegen nyelven végzendő kurzusok számát és minőségét, a zenei és tudományos tevékenység, előmenetel, anyagtanulás komplex értékelését, az abszolutórium megadásához előírt feltételrendszert, amelynek teljesítése jelentős mértékben elősegítheti, hogy a doktorandusz a fokozatszerzési eljárás követelményeinek sikerrel tegyen eleget. E rendszer bizonyos választási és időbeosztási szabadságot enged a doktorandusznak, ugyanakkor megakadályozza, hogy munkavégzésében jelentős időbeli aránytalanságok keletkezzenek, egyben lehetővé teszi számára, hogy csekélyebb elmaradásait korrigálhassa a következő szemeszterben. A kreditrendszert és a Képzési Terv által előírt kötelező foglalkozások rendjét az Egyetemi Doktori Tanács (EDT) háromévente felülvizsgálja és szükség esetén módosítja. A kreditrendszerről szóló részletes információkat a Doktori Iskola honlapján keresztül is elérhető Doktori Szabályzat, Tanulmányi és Vizsgaszabályzat, a

Képzési Tervben megtalálható PhD, illetve DLA kredittábla, valamint a tanulmányi tájékoztató tartalmazza.

A meghirdetésre kerülő kurzusokról az EDT félévente dönt, a doktori tanácsok (DLA-DT, illetve PhD-DT) tagjai javaslatainak elbírálásával. A Doktori Iskola minden szemeszterben 10-12 saját kurzust hirdet meg, melyek nagy része szakterületi tantárgy, kisebb része a társtudományok vagy művészetek területéhez kapcsolódik, illetve 1-2 idegen nyelvű kurzus (többnyire tömbkurzus, külföldi oktatók bevonásával) is található a kínálatban. Ezekon kívül a hallgatóknak lehetőségük van más egyetemek kurzusait is látogatni, amennyiben kutatási témájuk, érdeklődési körük megkívánja.

A Doktori Iskola oktatói csak azok a tudományos fokozattal rendelkező – magyar és külföldi – oktatók és kutatók lehetnek, akiket a DT alkalmasnak tart és egy adott időszakra felkér a doktori kurzusok tartására.

A Doktori Iskola törzstagjairól, aktuális képzési rendszeréről, illetve kurzusairól és oktatóiról rendszeresen frissített, nyilvános tájékoztató található a Doktori Iskola honlapján.

3. Kutatómunka, előadások, idegen nyelvű tanulmányok

A hallgatók kutatómunkájának előrehaladását a témavezetők felügyelik és félévente igazolják, a 2. pontban említett kreditrendszer feltételeinek megfelelően. A doktorszeminárium, illetve a doktorkollégium keretében a hallgatók rendszeresen tartanak előadásokat kutatási témájuk valamely vonatkozása tárgyában. A második év végén a hallgatónak nyilvános komplex vizsga keretében kell előadást tartania kutatási tervéről, illetve disszertációjának egy fejezetéről. A PhD-disszertációnak önálló kutatási eredményeken kell alapulnia, a DLA-tagozaton pedig a doktorandusz által gyűjtött szakanyag valamely egyéni szempontrendszer szerinti bemutatása szükséges. A Doktori Iskola különböző tagozatainak eltérő elvárásait a Doktori Szabályzat rögzíti.

Az idegen nyelven folytatott tanulmányok, kutatások a Doktori Iskola által meghirdetett idegen nyelvű kurzusokon kívül teljesíthetők külföldön látogatott kurzusok, konferenciák, mesterkurzusok, tanulmányutak, valamint Erasmus csereprogram keretében külföldi egyetemeken végzett tanulmányok által is.

4. Fokozatszerzési követelményrendszer

A komplex vizsga, valamint az abszolutórium megszerzése után a Doktori Szabályzat – a jogszabályokkal összhangban – határidőt szab a doktori védésre történő jelentkezésre. Amennyiben a sikeres komplex vizsgát követő három éven belül nem történik meg a disszertáció beadása, az abszolutórium elévül, és a továbbiakban fokozatot csak újabb sikeres felvételi vizsgát és képzést követően lehet szerezni.

A Doktori Szabályzatban foglaltak értelmében a doktorandusz értekezéstervezetét benyújtás előtt az illetékes tudományterületi DT által kijelölt háromfős szakértői bizottság jelenlétében műhelyvitára kell bocsátani. A műhelyvita célja az, hogy a résztvevők kérdéseikkel, kritikai észrevételeikkel és tanácsaikkal segítsék a doktoranduszt abban, hogy a disszertáció végleges

és leadásra kerülő változata minél magasabb színvonalon teljesítse a szakmai elvárásokat, továbbá hogy a kialakuló vita révén a doktorandusz szakmai vitakultúrája fejlődjön. A műhelyvitáról jegyzőkönyv készül, mely két részből áll. Az első rész tartalmazza a műhelyvitában elhangzott véleményeket (feltüntetve a hozzászólókat), a második rész a bizottság zárt ülésén elhangzottakat foglalja össze, mely kitér az esetleges változtatási javaslatokra és a végső értékelésre.

Az értekezés benyújtása után a disszertációt két opponens értékeli. Ahhoz, hogy az értekezés védelemre bocsáttassék, mindkét opponens által elfogadásra kell kerülnie. Amennyiben az egyik opponens a disszertációt elutasítja, a Doktori Iskola egy harmadik bírálót kér fel az értékelésre, akinek a véleménye eldönti, védelemre bocsátható-e az értekezés. A védelem során a doktorjelölt nyilvános vita keretében ad választ az opponensi véleményekre és védi meg munkáját. A védelem és a zeneművészeti tagozaton a védelem részét képező mestermű bemutatása minden esetben nyilvános. Az értekezést és a tézisfüzetet a doktorjelölt köteles a benyújtást követően közzétenni a Magyar Tudományos Művek Tárában (www.mtmt.hu). A védelem meghirdetésekor a Doktori Iskola gondoskodik róla, hogy a teljes anyagot elérhetővé tegye mind saját honlapján, mind a www.doktori.hu oldalon.

5. Monitoring

A hallgatók teljesítményének, előrehaladásának rendszeres ellenőrzése és értékelése az említett kreditrendszer segítségével történik. A teljesítmény mennyiségi mérése (kreditek) kiegészül a minőséget és az egyéni arculatot jobban kifejező doktorandusz beszámoló, az ún. "Progress Report" értékelésével: a doktorandusznak minden év végén szabad fogalmazásban kell összefoglalnia évi haladását. Ebben nemcsak tanulmányairól számolhat be, de öntevékeny művészeti munkájáról, olvasmányairól, szellemi érdeklődéséről, oktatási tevékenységéről, s mindenről, amit fejlődésnek tekint az elmúlt időszakban. A haladási beszámolót a programvezető az egyes doktoranduszokkal folytatott évvégi beszélgetésben értékeli.

A programok belső munkájának áttekintése érdekében a program-, illetve alprogramvezetőknek minden évben összefoglaló jelentést kell tenniük az illetékes Doktori Tanács számára, melynek tartalmaznia kell az adott évben szervezett kurzusok, tanulmányutak, hospitálások stb. jegyzékét és az egyes doktoranduszok rövid haladási értékelését.

A Doktori Tanácsok – a program-, illetve alprogramvezetők beszámolóira és a tanulmányi adatok alapján – évente összesítik, hogy a beiratkozott hallgatók közül hányan nem teljesítették a követelményeket, illetve azt, hogy hány doktorjelölt nem adta be a disszertációt határidőre.

A Doktori Iskola vezetője a jogszabályoknak megfelelően időszakos önértékeléseket készít a Doktori Iskola működéséről, eredményeiről az adott időszakban.

6. Visszacsatolás: hallgatói és oktatói visszajelzések

A Doktori Iskola minden év májusában közvélemény-kutatást végez a doktoranduszok körében, melynek keretében kérdőívek útján visszajelzéseket gyűjt a Doktori Iskola működéséről, a képzési rendszerről, az oktatókról, a kurzusok színvonaláról, stb. A beérkező információk feldolgozását a DÖK elnöke végzi, az eredményekről és a DÖK esetleges javaslatairól az EDT-t, valamint az Egyetem Minőségirányítási Bizottságát (MIB) tájékoztatja. A visszajelzések ismeretében esetlegesen szükségesnek tartott intézkedésekről, változtatásokról az EDT és a MIB dönt illetékesség szerint.

A doktori képzésben részt vevő oktatók, témavezetők, program- és alprogramvezetők is rendszeresen visszajelzést kapnak tevékenységük színvonaláról, illetve nekik is van lehetőségük a tapasztalataik visszacsatolására, a Doktori Tanácsok tagjai, illetve a Doktori Iskola Titkársága által.